Թիւ 498 Է. ՏԱՐԻ ՇՐՋԱՆ Ժ. 1875 9 ՅՈՒԼԻՍ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԴԱՏԵՐ

Ասկից առաջ, Ազգին մէջ ամուսնական դատերուն օրէ օր աւելնալուն նկատմամբ, մեր մէկ յօդուածովս ըսած էինք թէ՝ քանի որ օրէնք մը չ'ունինք ձեռքերնիս. անկարելի է որ այս անկարգութեանց առաջքն առնուի։

Օրէնք չ'ունինք ըսենք, պէտք է որ ըսածնիս հաստատենք։

Ո՞ր երկրի, ո՞ր Ազգի և ո՞ր օրէնքի մէջ տեսնուած բան է որ՝ մարդ մը՝ իրաւացի կամ անիրաւ պատճառաւ իր կինը թողել ուզած ատեն, առանց նոյն մարդուն յառաջ բերած առարկութեանց հետևանացը ուշ դնելու, անպատճառ ամսական մը վճարել առաջարկուի դատաստանատան կողմէն. կամ փոքր ընդդիմութիւն մը ցուցած ատեն՝ անմիջապէս կառավարութեան յանցնելով բանտարկուի և մինչև որ ամսական մը վճարելու համար երաշխաւոր մը ցոյց չի տայ թոյլ չի տրուի։

Իսկ ասոր հակառակ կին մը առանց պատճառի ուզած պահուն իւր էրիկը թողած ատեն ազատ ու անպատիժ ցգուի։

Ճիշդ այս ընթացքին մէջ կը գտնուի մեր Պատրիարքարանի այժմեան դատաստանական խորհուրդը։

Միթէ նոյն Դատաստանական խորհուրդը միայն էրիկմարդ պատժելու արտօնութիւն ունենալով յանցաւոր կիներն ազատ թո՞ղելու կը պարտաւորի։

Միթէ անհնազանդ կիներն ալ պատժելու համար ունեցած իշխանութիւնը բաւական չի համա՞րեր երբ զանոնք զգաստացնելու և իրենց ամուսնոյ հնազանդեցնելու համար, արժանայիշատակ Ֆաթիհէն ի վեր անառակ կիները զնտանը նետելու մասնաւոր արտօնութիւն մը շնորհուած է։

Այս արտօնութեան անգործադրութենէն 'ի

վեր է որ խել մը կանայք քաջալերուելով ուզած ատեննին ամուսիննին կը թողուն և իրենց ամուսնոյն անուանը անպատուութիւն բերելով տեսակ տեսակ անվայել վարմանց մէջ կը գտնուին . . . առանց պատժոյ վախ մ'ունենալու :

Այս մասին թէև անհամար օրինակներ պակաս չեն, բայց մենք միայն մին պատմելով կը բաւականանանք և կհարցնենք թէ՝ ի՞նչ ընել պէտք է այն ամուսինը, երբ իւր դէմի գտնուող կինը այս կարգի կանանց համընթաց կը գտնուի :

Ահաւասիկ պատուաւոր իրաւաբան մ'ալ մօտերս այսպիսի ընտանեկան ծուղակի մը մէջ բռնուեր է . որնոր իր բոլոր իրաւաբանական հմտութեամբը հանդերձ, դեռ չէ կրցեր իր իրաւունքը ձեռք բերել :

Երբ ուրիշներուն իրաւունքը պաշտպանող փաստաբան մը էր այս դատը չի կրնար պաշտպանել և գլուխ հանել նէ, հապա ուր կը մնայ խեղճ արհեստաւորին, օրէնքէ անտեղեակ և երկու մարդու առջև խօսած ատեն լեզուն կապկպւող'ի ծնէ թշուառին վիճակը :

Խեղճը իր վրայ տալիք պատիւը մի՛ մտամտածէ, թափառական ու աստանդական պիտի շրջի անիկա՞յ մի մտածէ, քրիստոնէից մէջ կրկնամուսնութեան օրէնք չըլլալուն, երջանկութեան դուռը իր առջև գոցուած ըլլալը մի մտածէ :

Պատմենք ուրեմն այս իրաւաբանին գըլխուն եկածը :

([illegible])

* * *

Խառն ժողովը՝ Վանայ Պօղոս վարդապետին խնդիրը ամեն խնդրէ նախապատիւ համարելով՝ և երկու կողմանց փաստաբաններու ընտրութիւնն ընդունելով՝ տարիէ մը ի վեր քննած և Վանէն գալիք հեռագրի մը կսպասէր որ իւր վերջնական վճիռը տայ :

Սոյն հեռագրին եկած ըլլալը երկու շաբաթ յառաջ լրագրաց մէջ կարդացինք, սակայն Խառն ժողովոյ տալիք վճիռը տակաւին չըլսեցինք :

Եթէ Խառն ժողովը գործը այսպէս ուշացընելով՝ սոյն վճիռին վրայ մըճիր ցանել կուզէ նէ (որն որ բնաւ չենք կարծեր) ատիկայ կարելի բան չէ, որովհետև ամեն մարդ այս դատին սկզբնաւորութենէն աւելի չորս աչքով վերջնական վճռոյն կսպասէ, տեսնելու համար թէ՝ սպանութեան հեղինակ հըռչակուած և անհամար դատախազներ ունեցող այսպէս առաջնորդ մը արդեօք անմե՛ղ պիտի վճռուի թէ մեղապարտ :

Չենք կարծեր որ Խառն ժողովը տակաւին երկարել ուզէ այս խնդիրը, մանաւանդ յուսամք թէ՝ իր վճռոյն արդարութեանը վրայ վստահելով՝ ժամ յառաջ ազգին մէջէն գայթակղական խնդիր մը պակսեցնելու նըպատակաւ այս խնդրոյն վերջ մը պիտի տայ:

* * *

Բերայի քահանայից միոյն վրայ ամենածանր ամբաստանութիւն մը հաղորդեցին մեզ, զոր մանրամասն կերպով ստուգելնէս վերջը յաջորդ թերթով պիտի հրատարակենք :

ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

(Շարունակութիւն տես Թիւ 497)

ԳԼՈՒԽ Ե.

ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ՝ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

ԾՁ. Ինչպէս որ արդէն ծանուցինք (Դ. և Խ. յօդուածներուն մէջ) աշտանակակալին և ասոր նման ուրիշ կարասեաց դառնալէն յետոյ ճօճելով՝ այո՛ և ո՛չի նշաններ տալէ վերջն Հոգիներուն հաղորդակցութեան առաջին միջոցն տառաբաղխմամբ ըլլալը հաստատուելէն ետքը՝ մատամ Էմիլ Ժիրարտէն տիկինն հնարեր է եղեր փոքրիկ աշտանակակալ մը ոըուն տրամագիծն երեսուն կամ քառասուն սանդիմէթրի չափ ըլլալով և ատոր կեդրոնը ծակելով՝ ուրիշ մեծ աշտանակալի մը կեդրոնին վրայ հաստատուած առանցքին կանգունէ եղեր ատ փոքրիկ աշտանակակալը . և ա — ք տառերն մինչ օ և ֆ նաև թուաբանական թուանշաններն ամբողջ այն փոքրիկ աշտանակակալին վրայ ժամացոյցի մի երեսի տախտակի նման . բոլորակի մը մէջ՝ կարգաւ նըշանակուած նաև այո՛ մը՝ ոչ՛ մը՝ գրուած ըլլալով, երբ՝ միջնորդ կամ [illegible] եղող անձն՝ իւր մատը դնէր այն առանցքին ծայրը ժամացոյցի ցուցակ ասեղի նման հաստատուած ասեղին վրայ , փոքրիկ աշտանակակալն կըսկսի եղեր շրջիլ այն առանցքին վրայ . ու հաղորդակցութեանց բառերը կազմող տառերն երբ հետզհետէ այն ասեղին ներքև գային , փոքրիկ աշտանակակալին շրջիլը հոն դադրելովն կը հասկցուէր թէ ատ տառը գրելու է թուղթի վրայ , և ատ եղանակաւ բառերը և բանից ոճերն կարգաւ կկազմըւէին ։ Իսկ հաղորդակցութեան ատ միջոցին առաջ եկած սխալմունքներուն և դըժուարութիւններուն պատճառաւ , շրջող աշտանակակալին գործածութիւնը թողուցեր են ։

Ծէ. փորձով նաև գտնուեր է որ՝ եթէ թուղթի մը մէջ լաբիս մը փաթթելով, ատ թուղթը աշտանակակալի մը վրայ կամ ներքև դրուի , բաւական ատեն սպասելէն վերջ թուղթը բանալուն կտեսնուի որ մէջը գըրուած բաներ կան ։ Ատ եղանակ հաղորդակցութիւնն գաղղիարէն լեզուով կոչուած է բնէօմաթօկրաֆի որ՝ կրնայ թարգմանիլ օդագրութիւն. և կամ կոչել ըստ մեզ՝ լաբիսագրութիւն. միջոցով ստացուած տեղեկութիւններն հանրածկօրէն կարճախօս , և երբեմն անվերծանելի գիծերով գտնուած բաներ են , և շատ անգամ ալ Յունարէն՝ Լատիներէն՝ Ասորի և ուրիշ լեզուներով՝ նաև նշանագիրերով կը գրուին։ Իսկ ատ միջոցն ալ երկայն ու արագնթաց հաղորդակցութեանց շատ չի յարմարելով՝ նոյնպէս անգործադրելի մնացեր է կամ քիչ կը գործածուի ։

ԾԸ. Յետոյ փորձով հաստատուեր է թէ թուղթի վրայ գրուած հաղորդակցութիւններն կստացուին նաև առանց կարօտութեան լաբիսի , այսինքն [illegible] . իսկ ատ միջոցով եղած հաղորդակցութիւններն ալ՝ լաբիսագրութեան պէս՝ դժուարութեամբ ըստացուելով քան թէ տառաբաղխմամբ աշտանակակալի՝ նոյնպէս քիչ անգամ կգործածուի ։

Բայց աս վերջին երկու տեսակ հաղորդակցութիւններէն անհերքելի կերպով մը կը հաստատուի թէ՝ մեզմէ դուրս , և մեր կամքէն անկախ էակ մը կամ էակներ կան՝ որոնք կրնան կոր գրել ու հաղորդակցիլ առանց օգնութեան մեր ձեռաց , թէև՝ առայժմ՝ անկարելի է մեզի մեկնել թէ ատ թուղթի վրայ տեսնուած գիրերն ինչ նիւթով և որ զօրութեամբ գրուած են ։ Ատ երկու տեսակ հաղորդակցութեանց վրայով կսուի թէ Պարօն տը Կուլտէնըսթըբ հոգեբանն երկայնաբարոյ գրած է . ուստի ով որ կամի՝ կրնայ ձեռք բերել անոր գիրքը , որ կծախուի եղեր ութն ֆրանք գինով 'ի Բարիզ Ֆռանք անուն գրգավաճառէն որբնակի ի փողոցն Ռիշըլյէօ ։

ԾԹ. փորձով հաստատուած է և թէ աշտանակակալն՝ առանց ճօճելու և առանցքի մը վրայ առանց շրջելու . անշարժ կենալով , տախտակին մէջ հարուածի ձայներ կլսուին , իբրև թէ փոքրիկ մուրճով մը (չէքիճ իլէ) մէկն բաղխէր աշտանակակալին տախտակին կեդրոնը ։ Այս [illegible] միջոցով՝ ստացուած հաղորդակցութիւնք աւելի վստահելի են քան թէ ճօճող աշտանակակալէն տառաբաղմամբ ստացուած հաղորդակցութիւնք վասն զի՝ աշտանակակալը՝ ճօճելուն ատեն , կրնայ միջնորդի մը ձեռաց՝ կամայ ու ակամայ՝ քիչ կամ շատ կոխելովն երկայն կամ քիչ ատեն երերայ · և աշտանակակալին ճօճումն տարբերի, և սխալ կամ կեղծ հաղորդակցութիւններ ստացուին։ Միանգամայն ատ միջոցն ալ ուրիշ ապացոյց մ'է թէ մեզմէ դուրս և անկախ էակներ կան որոնք ատ հարուածները կամ ձայները կրնան պատճառել առանց օգնութեան մեր ձեռաց և նիւթական գործիքի։

Կ· Հոգեբանութիւն օր ըստ օրէ առաջ երթալով նաև հաստատուեր է որ՝ եթէ յաջող միջնորդ մը տասն հինգ կամ քսան սանդիմէթր տրամագիծ ունեցող կողով մը (սէլէ) առնելով մէջէն լաբիս մը անցունէ լաբիսին գրող ծայրը կողովին վարի կողմը, դարցած դէպի դուրս հաստատուած ըլլալով և կողովը հաւասարակշռաբար լաբիսին վրայ կենալով եթէ լաբիսին ծայրը թուղթի մը վրայ դնէ, և մատերովն ալ կողովին եզրը դպչի · կողովն կսկսի գիրերը գրել ու յարմար շարժմունքով շարժիլ, և գրել հաղորդակցութիւնները · (առանց շրջելու) և կգծէ տառերը իբրև թէ մարդկային ձեռք մը լաբիսը բռնած գրէր։

Հոս պարտ է կանխիկ գիտնալ թէ այդպիսի անուղղակի հաղորդակցութեանց ատեն, սկիզբները՝ հասարակօրէն նշանակութիւն չունեցող ոչինչ գիծեր կգրուին, մինչև որ միջնորդն ստանայ իւր միջնորդութեան մասնաւոր յատկութիւնները։

ԿԱ· Ատ կողովին զանազան ձևերով շինուածներն կան եղեր, երբեմն ալ երանկիւնաձև բարակ տախտակ մը կգործածեն եղեր կողովի տեղ · և անկիւններէն մէկուն լաբիս մը հաստատելով միւս երկու անկիւններուն տակը՝ փղոսկրէ շինուած՝ մէյմէկ գնտակ կը կըցցունեն եղեր, որպէս զի դիւրաւ սահի (դայսըն) թուղթին վրայ։

Արդ՝ երբ լաբիսը՝ թուղթին եզրը հասնելով նոր տող մը պիտի սկսի գրել, ինքնովին ետ երթալով նոր տողը կսկսի · և այդպէս կը շարունակէ · և եթէ էջն լեցուելուն պիտի սկսի միւս էջն գրելու, լաբիսն՝ թուղթին եզրը՝ և մինչև վարի անկիւնն փոքրիկ երթևեկութիւններ ընելովն կը հասկցուի թէ պարտ է թերթը դարձունել և կողովը կամ լաբիսը նոր էջին վրայ դնել։ Իսկ եթէ հաղորդակցութիւնն նախընթաց էջին վրայ կատարուած ըլլալով թերթը դարձունելու կարօտութիւն չըլլայ, լաբիսն անմիջապէս թուղթին ձախ կողմի եզրը դառնալով՝ հոն կկենայ անշարժ · ուսկից կը հասկցուի թէ հաղորդակցութիւնն աւարտած է։

(Թարգմանչէն)

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ծօ Միրիկ, էական բայը՝ սեռական հոլով խնդիր առնէ նէ ի՞նչ կը նշանակէ։

— Ունենալ կը նշանակէ, պատուելի։

— Ապրիս տղաս։ Օրինակ մը տուր նայիմ։

— Էր Ղօնդոս հարստութիւններ [illegible], որ կը նշանակէ թէ՝ Ղօնդոս շատ հարստութիւն ունէր։

— Էհ, Ղոնդոս այդչափ հարստութիւնը ինչպէս դիզեր է նէ ան ալ գիտե՞ս մի, Միրիկ։

— Ի՞նչպէս չգիտեմ. ան ատենը հիմակուան պէս երկար բարակ [illegible] գոց ընել չըլլալուն՝ մարդը երկրագործութիւն ըրեր վարկյէթի տէր եղեր է։

* * *

[illegible] ի՞նչ ըսել է, քա Թէֆար։

— [illegible] ըսել է վարժուհի։

— Ի՞նչէն հասկցար քա։

— Իշտէ [illegible] պէլլի է քի [illegible] ըսել է։

— Էյ քա աղէկ ա՛ հայտէ ըսենք քի [illegible] բառին մէջէն [illegible] հանեցիր, սոր ֆիթիլը ո՞ւր է։

— Պէսպէլլի մուկը տարեր է։

* * *

Աթանասեան, պէյանը հալին թէրճիւմանը քի՞մտիր։

— Էֆէնտիմ, պէյանը հալին թէրճիւմանը տիլ տիր քի՝ ինսան օնունլա գօլայճաճըգ մէրամընը աննաթապիլիր։

— Փէք էյի ամմա տիլ գա՞չ նէվ տիր օնու տա պիլի՞րմիսին։

— Մաշալլա՛հ, հօճա էֆէնտի, սօրմանըզ ապէս, տիլ իքի նէվ տիր քի՝ պիրի կայէթ աճը օ պիրի տէ կայէթ թաթլը օլուր։

— Աֆէրին, օ աճը տիլ տէտոյին քի՞մլէրտէ պուլունուր։

— Խօրեա՛մ, տէքսիզ, թէրպիյէսիզ վէ նօպրան հէրիֆլէրտէ պուլունուր։

— Էյ՛ թաթլը տիլ քի՞մտէ պուլունուր։

— Օնու ինսանլարտա արամա, չարշըտաքի տիւքեանճիլէրտէ պուլունուր։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԵՒ ՑԱՄԱՔԱՅԻՆ

Պ. Մ. Ց. բժշկին հրամանաւ ծով մտնելու ստիպուած ըլլալով՝ ծովի բազմաներաց ծախքէն ազատելու համար անմարդաբնակ տեղ մը կընտրէ ու հոն կը մտնէ, և որպէս զի լաթերն ալ չի գողցնէ, հոն մօտը գտնուող բլրակին մէկ խորշին մէջ կը պահէ։ Վարպետորդիին մէկը այս ամենը տեսած ըլլալով՝ կամացուկ մը իր լաթերը կը հանէ և պահուած լաթերը կը հագնի։ Այս միջոցին Պ. Մ. Ց. յանկարծ իր լաթերը ուրիշի մը կռնակը տեսնելուն՝ կսկսի բոլոր ուժովը ծովին մէջէն պոռալ. «պարոն. ի՞նչ կընես, ո՞ւր կը տանիս հագուստներս»։ Իսկ վարպետորդին առանց խռովելու ճամբան կը շարունակէ ըսելով՝ «անհոգ եղիր բարեկամ, քեզ մերկ չը ձգելու համար արդէն հին լաթերս հոն ձըգած եմ։

—

Ապուշին մէկը՝ լուերուն և մլակներուն ձեռքէն ազատելու համար կորոշէ պարտիզին ծառերէն մէկուն վրայ պառկիլ և քնացած ատեն վար չիյնալու համար ինքզինքը աղէկ մը կապել այն ծառին։ Կէս գիշերուն ստսկալի փոթորիկ մը կելլէ և այնպէս սաստիկ անձրև մը կուգայ որ՝ չուանին կապերը ամրանալով՝ անկարելի կըլլայ զայն քակելը և հետևաբար «մլակէ ազատիմ» ըսելով՝ խեղճը մինչև լոյս անձրևին տակը թաց ըլլալու կստիպուի։

—

Սելանիկ ճամբորդող օտարական մը, նոյն տեղւոյն իշոց անհամար բազմութիւնը տեսնելով և այս մասին տեղացիները ծաղրել ուզելով կը մօտենայ ծերունւոյ մը և կըսէ. «ծերուկ, ձեր քաղքին մէջ որչա՜փ էշեր կան». «իրաւունք ունիք» կը պատասխանէ ծերը, «բայց պէտք է գիտնաք որ այդ էշերուն քիչ մասը տեղացի՝ ու մեծ մասը օտարական են» կըսէ։

ԱԶԳԸ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԱԶԳ ՉԷ

Ա՛խ, Ամբակում աղա, գլուխս տէրտ մը կայ որ՝ հիչ մէկ տէրտի մը չի նմանիր կոր։

— Խեր ըլլայ. ի՞նչ տէրտ էնէ՝ հէլպէթ-տէ անոր ալ մէկ չարէն կը գտնուի, ըսէ նայինք, ի՞նչ կայ։

— Ի՞նչ պիտի ըլլայ, պզտիկ աւուր պէրի՝ պզտիկ եէկէնիս աչքը վարդապետութեան էր, գիշեր ցերեկ կարդալ գրելու վըրայ ինկաւ, առաջ եկաւ, քարոզներ գրեց, վարդապետի թախըմ շտկեց, մօրուք թողտուաւ, թամամ գնաց որ վարդապետ ըլլալու հրաման առնէ, ազգը չէ ընդուներ, քու քովդ վարդապետի աչք չիկայ ըսեր ճամբեր է։

— Ինչո՞ւ, անճապա կարդալ գրելուն մէջ պակասութի՞ւն մը ունի եղեր։

— Ի՞նչ կըսես, Ամբակում աղա. անոր կարդալուն գրելուն ո՞վ պակասութիւն կըրնայ գտնել, անանկ ուսումնական է որ Պատրիարքը պիլէ կը կարդացունէ :

— Էյ ասանկ ըլլալէն ետքը ինչո՞ւ վարդապետ չեն ըրեր եա՛ . ըսածիդ պէս ուսումնական, կրթեալ, արժանաւոր, պատուաւոր ըլլալէն ետքը Ազգին ալ ասանկ վարդապետներ պէտք է :

— Պէտք է ամմա որի՞ կը հասկցնես, նախանձերնուն գիրթին աչքին մահանա են դըրեր քի վարդապետ չը ձեռնադրեն : Նախանձերնին ալ յայտնի չընելու համար՝ օրէնքը մէջ տեղը ձգեր՝ « վարդապետ եղողը մազի չափ պակասաւոր ըլլալու չէ » ըսեր են :

— Էյ եէկէնիդ գիրթը ինչ պակասութիւն ունի եղեր որ . . . :

— Քիչ մը երկան է, ամմա քիթը երկան վարդապետ չա՛տ, անոնք ինչպէս վարդապետ ձեռնադրուեր են :

— Ճանըմ, անոնց քիթը ամիրայներուն նուֆուսով պզտիկցեր է :

— Էյ աղէկ ա՛, մէյմէկ ամիրայի նուֆուսով անոնց քիթը պզտիկցեր է նէ՝ մենք ալ Թարաֆ մը գտնանք, մերինին քիթը պըզտիկցունենք . լաքին ասըլ մատտէն ան չէ . եէկէնըս իր քիթին մեծութեանը պզտիկութեանը խօսք անցուցեր՝ ժողովքը համոզեր է . սակայն հիմայ ալ աչքը մահանայ ըրեր՝ « քու աչքդ վարդապետի աչք չէ » ըսեր են :

— Ի՞նչ, եէկէնիդ ա՞չքն ալ պակասութիւն ունի եղեր :

— Պակասութիւն կըսեմ նէ, շաշի չէ . չէհլա չէ, սանկ քիչ մը անուշ կընայի . ատոր համար վարդապետ չեն ձեռնադրեր կոր :

— Էյ ադ պարզապէս անիրաւութիւն է Ջաքար աղա . թէ որ շաշին, չէհլան վարդապետութեան արժանի չէ նէ, ես աչքովս մէկալօր գրքածախին մէկուն խանութին մէջ քահանայ մը տեսայ որ ակնոցը քիթը անցուցած ըլլալով՝ չէր կրնար կոր Սաղմոսը Եղնիկէն որոշել, ասկէց կը հասկցուի որ քու եէկէնիդ վարդապետ ըլլալը չեն ուզեր կոր, զէրէ ասանկները վարդապետ ըլլան նէ, ետքը հինները անօթութենէն կը մեռնին :

Պէտպախթ Լուցիդամ .

Կէչէն հաֆթա պահարանը Օննիկլէ կէօնտէրտիկնիզ սօն մէքթուպ եէտիմէ վասըլ օլտու . հէմ օգուտում, հէմ աղլատըմ, հէմ գարշըլըգ ճէվապ օլմագ իւզրէ չու օգույաճաղըն պէյիթլէրի եազտըմ ամմա, սանա հայըրլը պիր միւժտէ վէրէյիմ տէյի պիր գաչ կիւն մէքթուպընըն ճէվապընը կէճիքտիրտիմ : Շէքէրիմ, նէ սէնի ունուտան վար, նէ տէ Փ . . . նին գըզըյլա էվլէնէն վար . օ՛ իշի պիզ փէտէրլէ պիրլիքտէ սըրասընա գօյորուզ, էմին օլ պիր հաֆթատան նըշանընը կէօնտէրէճէյիմ :

Լաքին ալլահըսէն, եօյլէ գույույա աթըլմաղ, քէնտինի սիւլիւմէնլէ զէհիրլէթմէք կիպի էֆքեարընտան վազ կէչ, սօնրա պանա տա եազըգ էտէրսին, սէնին էօլտիւիւնիւ իշիթտիկիմ կիպի, ռէվօլվէրի կոմիկ ախպար էլինէ վէրիր պէյնիմէ տօղրու պօշալթըրըմ :

Իշթէ ճէվապըմ պիլմիշ օլ քի միւրէքքէպլէ տէյիլ՝ գանլը եաշլարըլա եազտըմ պու պէյիթի, ինշալլահ օբէրիսթին պիրինէ պիր մուզիգա եաբտըրըրըզ տա, պու պէյիթլէրէ ույտուրուպ՝ պիրլիքտէ հըզըրըը թէսէլլի օլուրուզ . էմին օլ չէքէրիմ, կիւլիւմ, կիւլպէ չէքէրիմ :

Այաղընըն Թիւրապը վէ
պաշընըն Թաճը
Ժօրժ

1 Սէֆիլ Լուցիդամ, ավֆ էյլէ պանա,
Զօգ ճէվր ու ճէֆա էյլէտիմ սանա,
Փաք տամէն խըմին, տիլլէրէ տիւշտիւ,
Նամէրտ աշըգդան իւսթինէ կիւլտիւ :

Նոտաքոն

Ավֆ էյլէ սուչում, հօշ օլսուն կէօնլիւմ,
Իշթէ Հինտիսթան գաչարըզ կիւլիւմ:

2 Վալլահի սէնի ունութմազըմ պէն,
Եանըլըյօրսուն գըյասընտա սէն,
Պապամա թապի օլտում քի չէրան,
Միրասա սահիպ օլայըմ հէր ան:

3 Սատագաթընտա ագրանըն եօգ տուր,
Ճէվհէրտէն պիլէ գըյմէթին չօգ տուր,
Աղլամա կէօզլիւմ, գահր էթմէ պիլլահ,
Գըյարըմ պանա, նէ ուզու պիլլահ:

4 Գըլընա տէյմէզ, րագիպէն սէնին,
Օ սալթ թիքէն տիր, սէն կիւլ նազէնին,
Սէնին կէօզ եաշըն՝ ինճույէ պէնզէր,
Մուհապպէթ եաշը օնտա նէ՞ կէզէր:

5 Օ Սիթէմքեարէն պաղըրըմը տէլտի,
Կէօզտէն սէլ կիպի գանլը եաշ կէլտի,
Նիչի՞ն ա կէօզլիւմ, պունճա քինայէ,
Աշըգը մաշուգ, էտէր հիմայէ:

6 Քիւպէրա գըզը իչիմէ կէլմէզ,
Օ պիզիմ կիպի ֆագըրը սէվմէզ,
Հարիփի չէօհրէթ օլան պիչարէ,
Ֆարգ էթմէզ պունու, պիլմէզ նէ չարէ:

7 Գըրգ կիւնտէն պէրու այրըլտըմ սէնտէն,
Շիւպհէ էթմիշսին էլպէթտէ պէնտէն,
Պիր քէրրէ սէպէպ սորմատան նա՞սըլ,
Պէնի ունութտուն տէրսին մուխթասըլ:

8 Պագմայա թագի օլմազ նիհայէթ,
Մուգատտէս պօրճ տուր տէյիլ տէնայէթ,
Իշթէ պու եօլլա էվլատ ու փէտէր,
Նամուսունու հըֆզ վիգայէ էտէր:

9 Շիւքիւր ագըպէթ, իթաաթըմլա,
Տէֆ օլտու կիթտի գազա վիւպէլա,
Վէլհասըլ պապամ րուխսաթ վէրէճէք,
Սէվտիկին գըզը վար ալ տէյէճէք:

10 Ֆագաթ օրթատա պահնէ սէվտավար,
Նըշան վէրիլմիշ պիր գըզ տահա վար,
Քիմսէ տույմատան օնու թարտ էթմէք,
Ֆարզ տըր հէմ օնուն խամին հըֆզ էթմէք:

Մէսրուր օլ կիւլիւմ, մահվ օլսուն մէ՛լուն
Թէրք էթմէզ սէնի, ասլա ժօրժ գուլուն

* * *

ՆՈՒԱԳ ՕՍՄԱՆԵԱՆ

ԹԵՐԹ ԿԻՍԱՄՍԵԱՅ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՂԱՆԱԿԱՑ

ԲԻԱՆՕՅԻ ԵՒ ՈՒՐԻՇ ՆՈՒԱԳԱՐԱՆԱՑ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

Ազգային երաժշտապետներէն, համբաւաւոր եղող Նիկողոս և Յակոբ Ս. Թաշճեան եղբարց աշխատասիրութեամբ ի լոյս ընծայուած սոյն նուագատետրին արդէն Ա. Բ. Գ. Դ. հնգետասնօրեայ թերթերը մաքուր տպագրութեամբ հրատարակուած ըլլալով կը ծախուի Հայ գրավաճառաց և մասնաւորապէս Գավաֆեան և Պաղտասարեան պարոնայց գրավաճառատունը:

Սոյն Նուագ Օսմանեանի մէջ կը պարունակուին Արեւելեան զանազան եղանակներու վրայ եղած ԿԷՋԻՆԹԻՆԵՐ, ԲԻՇՐԷՎՆԵՐ, հին ու նոր ՇԱՐԳԻՆԵՐ, և երբեմն ալ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ եղանակներ:

Սոյն եղանակաց՝ բիանօյի և ուրիշ նուագարանաց վրայ ազդած դիւրութիւնը ամենուրեք փորձուած ըլլալով՝ հարկ չի մնար մեր կողմէն աւելի բան մ՚ըսել:

Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է՝
24 Նուագատետրի համար 80 ղշ կանխիկ:
12 » » 45 » »
իւրաքանչիւր տետրը մէկ քառորդ մէճիտ:

Ստորագրութեան տեղին է Նուրի-Օսմանիէ ճատտէսին, գաբալը ֆուրունին կարգը, թիւ 41 Նուագ Օսմանեանի գրասենեակը:

ՄԱԹՊԱԱԼԱՐԱ ՄՈՒԹԱԱԼԻՔ

ԻԼԱՆ

Միւլթէզիմէֆա Քիւրքճեան Ռուբէն աղանըն հրուֆաթ տէօքմէխանէսի էտէվաթը էօհտէյի ածըզանէմէ կէչմիշ օլուպ ; Էրմէնիճէ, Ֆրանսըզճա , Րումճա հրուֆաթ վէ թէզեինաթ վէ մաթպաալարա միւթէալլիք սայիր իգթիզա իտէն հէր նէվի էտէվաթը էհվէն վէ թէմիզ սուրէթտէ տէօքմէյէ միւթէահիտ օլտուղումտան վէ թալիպլէրի օլանլէրին Ստամպօլտա Գալճըլար խանընտա Պէշ օտալար տէնիլէն տայիրէտէ 11 նումերօլու օտայա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

Պօղոս Քէրէշճեան

* * *

ԲԺԻՇԿ Վ. ԵՒ Կ. ՕՐՄԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Պատիւ ունին ծանուցանել Ցարգոյ Հասարակութեան որ իրենց բնակութիւնը Բերայ Ս. Ց. Ոսկեբերանի դիմաց Ըթըր փողոց Թիւ 1 տունը փոխադրած ըլլալով հետեւեալ օրերը ներկայ պիտի գտնուին ամեն տեսակ հիւանդ ընդունելու ։

Տօքթէօր Վիչէն Օրմանեան երկուշաբթի և հինգշաբթի օրեր ժամը 6–8 . նոյնպէս չորեքշաբթի օրեր նոյն ժամը ձրի պիտի ընդունի ։

Տօքթէօր Կոմիտաս Օրմանեան երեքշաբթի և ուրբաթ օրեր առաւօտեան ժամը 12–3 . և շաբաթ օրեր յիշեալ ատեն ձրի պիտի դարմանէ աղքատաց ։

* * *

ՏՈՔԹՈՐ Մ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Փարիզի Բժշկութեան Վարժարանին մէջ իր ուսմունքը աւարտած և վկայականն ըստացած ի Պօլիս վերադարձած է . այժմ իւր բնակութիւնը հաստատած է ի Ղալաթիա, Հայոց եկեղեցւոյ փողոց Թիւ 12 տունը , ուր պատրաստ է ամէն օր մինչև կէս օր հիւանդ ընդունիլ , և երեքշաբթի օրերն ալ ձրի դարմանել ։

* * *

ՏՕՔԹՈՐ Մ. ՀԷՔԻՄԵԱՆ

Իւր բնակութիւնը հաստատած է Օրթագիւղ Թաշ-վէրտիվէն փողոց Թիւ 2 տունը , ուր ամեն առաւօտ և ցերէկ կրնայ հիւանդ ընդունել և մնացած ժամերն ալ հիւանդաց այցելութիւն տալ ։

ՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԻ

ԵՐԿԱՍԻՐԵՑ

Եդուարդ Մոսքոֆեան

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կը ծախուի գրավաճառաց քով գին 1 ֆրանգ 80 սանթիմ։

Մամլոյ իւրաքանչիւր շրջանը 52 օրինակ է ։

Խմբագրութեան տեղն է Պօլիս, Ջինճիրլի խան վերի յարկ Թիւ 18 ։

Դուրս երթալիք թերթից փոստայի ծախքը առնողին վրայ է։

Շրջանին գինը դահեկան կանխիկ	60
Կիսաշրջանը » »	30
Մէկ թիւը փարայ	30
Ծանուցման տողն է դահեկան	2

ԽՄԲԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ
ԳԷՈՐԳ Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ս. Գ. Պարտիզպանեան եւ Ընկ.
ՐԻՋԱ-ՓԱՇԱ ԽԱՆ ԹԻՒ 3